

כל המשפחה מחוברת סביב הדרך של אבא

מסרים מהדרך היום / פרשת בחוקתי תשפ"ד / גליון מס' 107

עיצוב ייחודי
להדפסה חסכונית
מומלץ להדפיס
ולחלק בעבודה ובקהילה

סעודה שלישית

השבוע למדנו בגמ':

דף צב.

"אבל מלמדין את האדם שלא יהא רעבתן ויהא סותם את הפתח בפניו".

השבוע עוסקת הגמרא בדין התורה שפועל העובד בשדה זכותו לאכול מפירות השדה. מצד ההלכה גם אם הפירות יקרים משכר עבודתו של הפועל רשאי הוא לאכול מהם, אך חכמים מציעים לאדם שלא לנהוג כך, אחרת ימצא עצמו מחוסר עבודה...

'אל תהיה צודק, תהיה חכם!' - עצה נכונה זו כפי הנראה נאמרה כבר בזמן חז"ל, לא תמיד כדאי לאדם להתעקש על זכויותיו, לפעמים ישלם על כך יקר יותר ממה שהשיג.

צדוק מיהר לחתונה של ידידו, בעצת ה'ווייז' החליט לעקוף את הדרך הראשית העמוסה ולנסוע בדרך צדדית צרה - 'חד סטריט'. אלא שמולו הופיע נהג מופרע, שלא די שנסע כנגד כיוון התנועה, אף התעקש להידחק בכביש הצר וסירב לשוב לאחוריו. צדוק הצדוק חסם את דרכו ודרש בתוקף מהנהג הסורר לשוב על עקבותיו, אחרת יקרא למשטרה. הלה התעקש כנגדו, וההתכתשות ארכה זמן בלתי מבוטל. לבסוף נכנע הנהג שכנגד, וצדוק חיך בניצחון כשהוא עוקב בעיניו כיצד הלה מתמרן באיטיות את דרכו לאחור... אלא שחיוכו נמוג כשהביט בשעונו... הוא הבין שאין לו לאן למהר... לחתונה כבר לא יספיק להגיע...

איך זה קשור אלינו?

החיים עמוסים מדי, וחשובים מדי, כדי להיות גם צודקים... נתנהג בחכמה, נוותר, נבליג, ונרויח...

יום שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף צב.

"סחור סחור לכרמא לא תקרב"

בגמרא השבוע דורשים חז"ל מהנזיר שלא להתקרב לכרם, למרות ששהיה בכרם מותרת לנזיר, עליו להזהר, שמא ישל באכילת ענבים האסורים לו.

ובזאת מלמדים אותנו חז"ל, הדרך הנכונה להתמודד עם היצר הרע אינה עוברת דרך התחככות עמו וניצוחו, אדרבה, ישתדל אדם להתרחק מהיצר ככל שניתן. וכך היה המשגיח רבי אליהו לופיאן אומר: לפעמים מאפשר היצר לאדם להמצא בקרבת הנסיון ולהתגבר, ובלבד שישאר קרוב אליו, כלומר קרוב לכישלון שלבטח ינחיל לו מתי שהוא...

המגיד מדובנא נקלע לביתו של גאון הדורות, הגר"א מווילנא. בענותותו ביקש הגאון לשמוע מהמגיד תוכחת מוסר, והמגיד כמובן נרעד. כשהתאושש ביקש רשות והאיר את הארתו: "וכי חכמה היא להסתגר בד' אמות ולגדול בתורה?", טען המגיד, "אדרבה, נראה את רבינו מסתובב בין העם ועם כל זאת שקוע בתורה, ובכך תיווכח גדולתו", הגאון הקשיב בענותנות, אך הגיב בנחרצות: "אינני 'קונץ-מאָר' [-להטוטן]... עסוק אני בלגדל את עצמי למקום הגבוה ביותר שאפשר, ומשכך אחפש כל דרך שתאפשר לי זאת, לא אזמן לפתחי הפרעות רק כדי להוכיח לעצמי עד כמה גדול אני..."

איך זה קשור אלינו?

אמנם משמיים נכוננו לנו ניסיונות, אך למה לנו לדאוג לכך בעצמנו...?! אדרבה נתפלל ונשתדל להתרחק מנסיונות והתמודדויות רוחניות ככל האפשר, הן זוהי הדרך הנכונה להצלחה ועליה.

ליל שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף פח.

"שהעמידו דבריהם על דין תורה"

באיזור ירושלים קיים היה הישוב 'בית הינו', לפי הנראה אנשי המקום היו תלמידי חכמים, אולם לדאבון לב חרב המקום כשלוש שנים קודם חורבן של ירושלים. על מה עלתה להם כך? הגמרא השבוע משיבה: מפני 'שהעמידו דבריהם על דברי תורה', כלומר: בבקיאותם ידעו מהו מעשר דאורייתא ומהו מדרבנן, על ה'דרבנן' הם ויתרו... ועל כך נחרב המקום

יש ואדם נכשל דוקא משום שהוא יודע יותר מדי 'מושגים'; 'על כולם אם אמר שהכל יצא'; איסור מוקצה הוא מדרבנן; רחיצה בתשעת הימים מותרת כשאינה לתענוג... ועוד כהנה וידעות שתכליתן להקל על הבקאים בהן... בשעה שחז"ל כבר לימדונו ש'נבל ברשות התורה' - אינה מעלה!

בעיר אראד שבהונגריה מונה רב חדש, ת"ח צעיר ומרשים בשם אהרן חורין. עם תחילת כהונתו מיהר להתיר לאכילה דג בשם 'שטירל' שלא נהגו לאכול, לרבנים שטענו נגדו הוא נופף בתשובה מאחד מגדולי הפוסקים שלהבנתו התיר דג זה, עם הזמן התרחבו 'היתריו' הוא התיר שלא לחבוש כיפה, וגם לכך מצא כמה מקורות... כך התיר לשנות את סדר התפילה, ועוד. הסוף היה עצוב; קהילת אראד תחת הנהגתו הפכה לקהילה פורקת עול, ותלמידיו היו מראשוני כת האנולוגים בהונגריה.

איך זה קשור אלינו?

כולנו חכמים, כולנו יודעים את התורה, חלילה לנו להשתמש בידיעותנו כדי לחמוק ממנהגים ומהלכות, או לערער עליהם.